RÕUGE VALLA LEHT
MÄGEDE HÄÄL
Nr 14
24. OKTOOBER 2019

Rõuge valla hariduselu täht õpetab õppides

Kadri tunneb rõõmu Mõniste rahvamaja uue ja vinge valgustussüsteemi üle, millesarnast meie vallas teist ei ole. Foto: Viivika Nagel

Saime Rõuge valla 2018. aasta hariduselu tähe Kadri Laubega selle loo tegemiseks kokku üsna sümboolselt just sel päeval, kui koolides tähistati õpetajate päeva. Kuigi juba keskkoolist saati erinevas mahus õpetajaametit pidanud, ei pea Kadri end õpetajaks, vaid pigem õppijaks ja avastajaks. Sel õpetajate päeval on ta ametis pidupäeva ettevalmistamisega Mõniste kooli õpetajatele: katnud rahvamajja, kus ta alates suvest juhina ametis on, pika laua, ning jookseb veel viimaseid kiiremaid tiire mööda maja, et kõik õigeks ajaks tehtud saaks. Meie jutuajamise kõrvale istub ta korraks maha ja teeb tutvust just eelmisel päeval paika saanud Mõniste rahvamaja uue valgustusega, millest väidab end suurt mitte midagi jagavat. Olgu öeldud, et juba vähem kui poole tunni pärast demonstreerib ta sedasama süsteemi ja värvi muutvaid valgusvihke üsna sellisel moel, nagu oleks uue pilli pihku saanud ja ainult natuke harjumist vajanud, et mängima hakata. Ise õnnelikult elevil nagu ikka inimene, kes teeb elus peamiselt seda, mis talle rõõmu valmistab.

Kadri on pärit perest, kus isa mängis kõiki võimalikke pille peale viiuli ning ema oli lapsest peale unistanud muusikakoolis käimisest, kuid läks nii, et tema unistus realiseerus kolme ülimalt musikaalse lapse näol. Kadrist 14 aastat noorem vend Valev jäi pärast Rochesteris ülikooli lõpetamist suure vee taha, töötab praegu New Yorgis disainerina ja on seal nii mõnegi muusikali taga. Näiteks on ta ainsa eestlasena kaasatud turundama peagi lavastuvat ja lausa Broadway lavadele pürgivat muusikali „Singing Revolution", mis toob vaatajateni eestlaste laulva revolutsiooni loo. Õde Reet on aga ilmselt Eestis kõige kõrgemini haritud akordionist, kellel on sel alal lausa kahekordne magistrikraad: üks Eesti muusikaakadeemiast ning teine Taani Kuninglikust Akadeemiast.

„Ja siis olen mina, kellel on kõik asjad pooleli," lausub Kadri naerdes. Samas peab ta neid kolme väga heaks tiimiks, kus igaühel on just oma oskustele ja loomuomadustele vastav roll kanda: Kadri on algataja, väikevend turundaja-disainer ning õde Reet õpetaja.

Kadri ise alustas muusikaõpinguid Võru muusikakoolis ja viiuliga. Oma tõelise armastuse, lõõtsani, jõudis ta Viljandi kultuuriakadeemia korraldatud pärimusmuusika laagri kaudu. Juba keskkooli ajal leidis Kadri oma hobile rakendust, juhendades Ruusmäe lasteaias folklooriringi. Vaid aasta hiljem korraldas ta sealsamas esimese rahvapillilaagri, millest on aja jooksul saanud pikk ja armastatud traditsioon: tänavu kandis ta juba järjekorranumbrit 21. Reklaami need laagrid ei vaja, sest enam kui saja osalejaga on nad oma mahutavuse lae juba ammu saavutanud, läbiviijate kamp koosneb vähem kui paarikümnest oma ala fännist, kes tulevadki siia „pärapõrgusse" laagrisse õpetamist ja õppimist ning koos jämmimist nautima. Igal aastal lõpetatakse laager avaliku kontserdiga, kus oma loomerõõmu ka kohalikega jagatakse.

Huvi lõõtsamängu vastu viis Kadri pärast keskkooli Viljandisse pärimusmuusikat õppima, sealt sai ta väärt oskuse õpetada inimesi mängima erinevaid pille. Täiesti liialdamata võib öelda, et kui metoodika käpas, siis nii see on: „Ma õpetan kõiki maailma pille, aga ma ei pea olema professionaalne artist ja kõigi nende pillidega ise lava peal esinema. Kui ma oma õpilastele alguse kätte annan, siis saavad nad siitsamast Mõniste Kooli muusikapesastki kuhu tahes edasi minna. Ma ei suru neid karpi, vaid annan suuna ja kui õpilane leiab selle „oma" tähekese, mille suunas liikuda, siis ma usun, et olen õpetajana oma õpilasi inspireerinud."

„Kui minu CV-d vaadata, siis see on üsna kirju: alates projektijuhist ja aednikust kuni näiteks Islandil töötamiseni," annab Kadri ühe lausega teada, et ta pole mingi muusikust lillelaps, kes elust puhtalt pillihelinal läbi on kulgenud. Ta on end ikka jaganud mitme töökoha ja rolli vahel, teinud kontoritööd ja juhtinud suuri projekte. Kohe pärast Viljandi kooli oli Kadri esimene „päris" töökoht Võru muusikakoolis, kuhu tema kaasabil rajati pärimusmuusika osakond, sama ka Antslas. Pikkadeks aastateks pole naine end ühegi töise lepinguga sidunud, vaid on eelistanud jätta endale piisava vabaduse teha seda, mis parajasti rohkem innustab või õpetab. Kõigi nende tegemiste kõrval on ta teadagi suurepärane muusik ja ema, aga ka taluperenaine.

Kadri lõputute algatuste ja tegevuste hulgas on ka MTÜ Kõrvipalu Loometalu, mis korraldab rahvapillilaagrit, annab välja erinevate muusikute rahvamuusikaplaate (näiteks sari „Lõõtspill gurmaanidele"), teeb koostööd Uma Pidoga, on korraldanud üle kümne aasta Tartu Lõõtspillifestivali… Kadri oli üheksa tartlase kõrval ainsa väiksema omavalitsuse esindajana hindamiskomisjoni ees, kui käidi kaitsmas Tartu ja Lõuna-Eesti saamist 2024. aasta Euroopa kultuuripealinnaks. Viimasega seoses teab Kadri rääkida, et sellest tõotab meie kõigi jaoks tulla lähiaastatel midagi väga suurt ja palju võimalusi pakkuvat, kui vaid ise oskame seda ära kasutada. Hoidkem silmad-kõrvad lahti!

Tulevikust tagasi Kadri kirevasse minevikku: niisiis sai ta 2011. aastal kutse minna Islandile muusikaõpetajaks. Tundub nagu päris uljas pakkumine kolme lapse emale, kelle noorim on kõigest pooleteistaastane, kuid Kadri nägi selles pigem võimalust oma viie erineva ameti pidamise karussellilt maha saada. Kodune tagala hoolitseva ema näol andis julgust minna ning esialgu üheks talveks tehtud pakkumisest sai viis aastat õppimist, õpetamist ja hiljem siia toodud kogemusi.

Kuigi kodust kaugel, andis Islandil töötamine Kadrile paradoksaalselt palju enam võimalust oma lastega suhelda ja koos kvaliteetset aega veeta: korra paari kuu jooksul käis ta kodus, sellele lisaks kuu jõulude ajal ja kolm kuud suviti; vahepealsel ajal said kõik jutud interneti teel aetud. „Ma mitte ainult ei usu, vaid olen päris kindel, et kodus korralikult puhkamas käiva ja skaibiemmena olin ma siis oma laste jaoks ajaliselt palju rohkem olemas kui praegu – ei tule kõne allagi, et mul oleks praegu kuskilt võtta aastas viis kuud täielikult perele pühendatud aega," ennetab Kadri mu küsimust pere lahusoleku kohta. Praegu, olles Islandilt üle nelja aasta tagasi, on peres lapsi juba viis: pesamunad Kristofer-Robert (1,5) ja Rasmus (3) ning Mõniste Kooli õpilased Elpida-Marie (9), Angelos-Tepo (14) ja Dimitra (15). Vanim lendab juba järgmisel sügisel pesast oma sihti seadma: „Tänapäeval peavad lapsed varem iseseisvaks saama ja see iseseisvumine on järsem. Kui võrrelda oma lapsepõlve, mil sai palju iseseisvalt toimetatud ja ringi liigutud, siis oma laste kasvatamisel olen kasutanud küll rohkem vatti ja prääniku."

Teeme siiski veel juttu tule ja jää maast Islandist. Maapiirkond, 750 kilomeetrit pealinnast – kõigist võimalikest kõige kaugem punkt Reykjavikist, muusikakooli ainuke töötaja – sellisest olukorrast leidis Kadri end Islandile jõudes. „Lõõtsaga polnud seal midagi teha, paar viiuliõpilast oli küll. Õpetada tuli hoopis klaverit, klarnetit, plokkflööti, trumme, kitarri, basskitarri … Kokku mituteist erinevat pilli!" Usaldavad kolleegid ja väga head metoodilised materjalid toeks, oli Kadri oma õpilastest alati tunni-paar ees ning muudkui õppis ja harjutas. Ainuke nõudmine õpetamise ajale oli see, et muusikatunnid pidid enne koolibussi väljumist tehtud olema. See tähendas, et lapsi tuli ringleva graafiku alusel teistest tundidest ära kutsuda – kord ühest, siis jälle teisest tunnist. Õppetunnid kestsid pool tundi, selle aja sisse ei mahtunud harjutamine, mida tuli teha kodus.

Just sealtsamast Islandi maakoolist pärineb praegu Mõniste kooli muusikapesas kasutusel olev mudel, kus muusikakool on osa põhikoolist. Õpilased (muide, muusikapesas käivad ka täiskasvanud) saavad mängida endale meelepärast pilli, kool ei lõpe tingimata taseme saavutamist kinnitavate eksamitega (kuigi ka see on võimalik), kõrvuti pakutakse nii individuaaltunde kui koosmängimist. Just viimane motiveerib õpilasi kodus iseseisvalt harjutama – kui juba koos mängida, siis ei taha keegi, et kogu kamp tema pärast kehvemini kõlaks. Õpitakse nii kuulmise kui noodi järgi, see annab edaspidiseks oskuse mängida suvalise noodi või hoopis raadiost juhuslikult kuuldud meeldiva meloodia järgi.

Küsin igaks juhuks kaks korda üle, kas see on ikka tõesti nii, et igaüks saab hakkama ja et kas siia on sattunud ka mõni ebamusikaalne inimene. Saan vastuseks, et nii see tõesti on ja päris suur osa muusikapesa õpilastest ei ole tavamõistes musikaalsed – iga õpilane mõtestab oma õpingud enda jaoks ning saab muusikapesast selle, milleks ta valmis on.

Kadri räägib uhkusega muusikapesa õpetajatest, sel aastal on siin koos terve seltskond tõelisi interpreete ja imelisi muusikuid: peale Kadri enda veel Reet Laube, Celia Roose, Meelika Hainsoo, Kadri Lepasson ja Ott Kaasik. Viimane juhendab alates sellest aastast ka korra nädalas õhtuti rahvamajas toimuvat ukulele klubi. See on uus ja huvitav vaheldus traditsioonilistele laulu- ja tantsuringidele ning toob siia ka rahvast kaugemalt: Rõugest, Harglast, Antslast, Lasvalt … Räägime natuke ka Kadri ühest värskeimast rollist, Mõniste rahvamaja juhtimisest. Seda tööd näeb ta palju suurema ja laiemana kui vaid maja haldamine ja vihmaveerennide puhastamine hommikul kella kaheksast õhtul viieni. „Maja kui hoone ei vaja juhtimist, minu jaoks on palju olulisem see, mida kõike saab piirkonna kultuurielu jaoks üldisemas mõttes ära teha," räägib ta. Rahvamaja juhi töö on tõmmata inimesi laiemalt kultuuriliste tegevuste juurde ja leida võimalusi, kuidas koos midagi ära teha. Tundub iseenesestmõistetav, et iga rahvamajas tegutsev ring hooaja jooksul vähemalt korra mõnel oma maja üritusel üles astub. Teades enda rahvamuusiku-mainet muigab Kadri, et kohalikel ei tasu peljata, et tema tulekuga Mõniste rahvamajas ainult rahvamuusikapeod ja -kontserdid toimuma hakkavad. Juba ainuüksi sel sügisel on juba toimunud või veel tulemas vägagi eriilmelised peod: oktoobris Ivar Moro ja C-Duur, novembris Hoia ja Keela, detsembris Ummamuudu …

Üks suund on küll, milles proua juhataja lubab endale kindlaks jääda: kõik bändid, kes Mõniste rahvamajas üles astuvad, on kvaliteetsed ja koosnevad päris pillimeestest: „Kui inimesed on siia tantsima või muusikat kuulama tulnud, siis nad teavad, et isegi kui elekter ära läheb, siis muusika Mõniste rahvamajas ei katke, sest pillimehed oskavad ise pilli mängida!" ehk valmismuusika järgi suud liigutavaid artiste Mõniste rahvamajas ei näe. „Rahvamaja peab olema täidetud päris muusikaga!"

Kadri on ka volikogulane ning aktiivne kogukonnaliige. Rahvaesindaja roll sobib ja meeldib talle, sest oma arvamus asjadest on tal olemas ning välja öelda ta seda ei karda. „Olles paarkümmend aastat õpetajana töötanud tean ma täpselt, et kui midagi „toredat" välja öelda, mis vee lainetama paneb, siis on sealt varsti ka tulemusi oodata, sest vesi peab ühel hetkel selginema. Ükskõik mis kogukonnas pikemat aega elades muutume mugavaks, kõik asjad toimivad, oleme nagu konnad mõnusalt omas tiigis, kuhu uusi konni justkui ei mahu – nad on teistmoodi ja nagu ei sobituks siia. Aga iga uus inimene, kas või mõni uus välja öeldud mõte, paneb vett lainetama, annab võimaluse arutleda ja vaielda, leida uusi suundasid edasi liikumiseks … Et taipaksime oma tiigist natuke välja vaadata – mere poole!" lõpetab Kadri meie jutuajamise omamoodi mõistukõnega.

Hakkame koguma ideid Rõuge valla tunnustuste jagamiseks!

Et detsembrikuu ja aastalõpukiirus ei tuleks ootamatult, on juba praegu õige aeg hakata mõtlema sellele, kes oma selleaastase tegevusega on väärt Rõuge valla tunnustust: elutööpreemiat, aukodaniku tiitlit või aunimetust „Rõuge valla täht". Kandidaatide esitamise tähtaeg on 20. detsembril, tunnustused antakse üle järgmise aasta Eesti Vabariigi aastapäeva pidulikul aktusel.

Valla tunnustusega väärtustame inimesi, aga miks mitte ka asutusi ja organisatsioone, kes on oma eriti pühendunud töö või tegevusega jäänud silma ja südamesse, aidanud kaasa oma kodukoha või valla elu edendamisele, teinud midagi enamat kui just peab, astunud sammukese kaugemale, ulatanud esimesena abistava käe …

Aunimetust „Rõuge valla täht" antakse välja üheteistkümnes kategoorias: aasta kohaliku elu täht, aasta kultuurielu täht, aasta hariduselu täht, aasta külaelu täht, aasta keskkonnatäht, aasta sporditäht, aasta tähtettevõtja, aasta tõusev täht, aasta täheke, aasta seeniortäht ja aasta tähttegu. Lähemalt saab nende kõigi ja tunnustamise avaldamise tingimuste kohta lugeda valla kodulehelt aadressil rauge.ee/tunnustuse-avaldamine (kodulehe avalehel vasakus menüüs punkt „Tunnustuse avaldamine").

Tunnustuse avaldamise ettepanekuid ootame 20. detsembrini – võtke juba varakult aega, et märgata ja mõelda. Ettepanekuid saab esitada vallavalitsuse kinnitatud vormil (leitav kodulehel) e-kirja teel aadressile vald@rauge.ee või tavapostiga aadressile Ööbikuoru 4, Rõuge alevik, 66201.

Raamatupidajad Mõniste ja Varstu teenuskeskustes

Sularahatehinguteks ja arvete maksmiseks on valla raamatupidajad lähinädalatel nii Mõniste kui Varstu teenuskeskustes kohal järgmistel aegadel:

Reedel, 8. novembril kell 8.00–14.00 Mõnistes ja Varstus

Reedel, 15. novembril kell 8.00–14.00 Mõnistes ja Varstus

Täpsem info finantsosakonna telefonil 785 9352.

Selle aasta viimane võimalus taotleda vallalt mittetulundusliku tegevuse toetust!

Seoses uue mittetulundustegevuse toetamise korra vastuvõtmisega korraldatakse detsembris taotlusvoor stipendiumide ning mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute toetuse taotlemiseks. Taotluste esitamise tähtaeg on 1. detsember 2019. Toetatakse projekte, mille toimumise aeg jääb vahemikku 17.09.2019 kuni 1.05.2020. Taotlus tuleb saata aadresslile vald@rauge.ee, taotluste vormid leiab valla kodulehelt aadressilt https://rouge.kovtp.ee/mittetulundustegevuse-toetus (Avaleht –> Seltsi- ja külaelu –> Mittetulundustegevuse toetus)

Tehnika tn 3 maaüksuse detailplaneeringu eskiisi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu teade:

Rõuge Vallavalitsus annab teada, et korraldab Tehnika tn 3 detailplaneeringu eskiisi avaliku väljapaneku 21.10–19.11.2019 ja avaliku väljapaneku tulemuste avaliku arutelu 27.11.2019 kell 15.00 Rõuge vallavalitsuses (Võru maakond, Rõuge alevik, Ööbikuoru tn 4).

Detailplaneering on algatatud Rõuge Vallavolikogu 20.11.2018 otsusega nr 1-3/92. Planeeritav ala asub Rõuge vallas Rõuge alevikus Tehnika tn 3 katastriüksusel, jääb selle piiresse ning on suurusega 5844 m2. Planeeritava katastriüksuse maakasutuse olemasolev sihtotstarve on tootmismaa 95% ja ärimaa 5%.

Detailplaneeringu eesmärk on muuta Rõuge Vallavolikogu 26.11.2014 otsusega nr 36 kehtestatud detailplaneeringut „Rõuge vallas Handimiku külas ja Rõuge alevikus Rõuge tööstusala detailplaneering“ Rõuge alevikus Tehnika tn 3 (katastritunnus 69701:001:0096) maaüksuse osas ning määrata maaüksusele depoohoone rajamiseks maakasutuse sihtostarve, hoonestusala ning ehitusõigus ja muud ehituslikud vajalikud tingimused.

Detailplaneeringuga kavandatud tegevus ei kahjusta võrreldes olemasoleva olukorraga oluliselt ümbritsevat keskkonda. Olulisimad muudatused detailplaneeringu elluviimisega võrreldes praeguse olukorraga on depoohoone ja seda teenindavate rajatiste ehitamine tööstushoonete piirkonda.

Detailplaneeringut käsitletakse kui üldplaneeringut muutvat detailplaneeringut tulenevalt asjaolust, et Rõuge vallal puudub Rõuge piirkonna osas kehtiv üldplaneering. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu eelnõu kohta arvamust.

Eelnõu avaliku väljapaneku ajal on võimalik detailplaneeringuga tutvuda Rõuge Vallavalitsuses või Rõuge valla kodulehel www.rauge.ee.

Lisainformatsiooni saab planeeringu- ja ehitusspetsialistilt (Krislyn Prants, 525 3907, planeering@rauge.ee).

15. ja 16. novembril toimub Rõuge vallas riigikaitseline õppus

Kaitseliidu Võrumaa malev teatab, et 15. ja 16. novembril viiakse Rõuge vallas Rõuge–Nursi–Sänna vahetus ümbruses läbi riigikaitselased õppused.

Õppusel osaleb ligikaudu 40 kaitseliitlast ja õppuse teemaks on hajutatud tegevus. Õppusel võidakse päevasel ajal kasutada imitatsioonivahendeid. Tänavaid ja teid õppuse ajaks ei sulgeta, samuti ei too õppused kaasa liikluspiiranguid teistele isikutele.

Lisainfo: Võrumaa maleva väljaõppeülem kpt Arvo Kaljapulk (717 9303, arvo.kaljapulk@kaitseliit.ee)

Rõuge vald tänas ja tunnustas

Neljapäeval, 3. oktoobril olid Rogosi mõisasse kutsutud kõik need inimesed, kes meie vallas laste ja noortega töötavad. Vallavanem ja haridusosakonna juhataja andsid üle tänukirjad nendele, kes oma töö ja tegevusega eriliselt südamesse on läinud: Helen Lillemäe Rõuge lasteaiast, Ive Ruusamäe Rõuge koolist, Merit Kokk, Juta Koemets ja Tiina Gerberg Varstu koolist, Kersti Leit ja Aive Lilloja Haanja koolist, Kaie Kirch ja Anneli Sild Mõniste koolist.

Järgnes südamlik-hariv-humoorikas kontsert-zoopedagoogika loeng Aleksei Turovskilt ja Anne Adamsilt, mille käigus saadi muu hulgas teada, kui palju me ikkagi oma loomsetest sugulastest erineme ning kuidas käib järeltulijate õpetamine-kasvatamine loomariigis. Kas sealt on midagi ka meie õpetajate töösse üle võtta, see jäi igaühe enda otsustada.

Üleskutse kõigile kohalikele käsitöömeistritele ja talutoodangu valmistajatele

Võrumaa Arenduskeskuse eestvedamisel jätkub juba 18 aastat kestnud traditsioon ning 2.–4. detsembrini 2019 toimub taas Võru maakonna meistrite käsitöö- ja talutoodangu näitusmüük Tallinnas. Tänavu on lisaks näitusmüügile Riigikogus sõlmitud kokkulepe kauplemiseks ka ministeeriumite ühishoones.

Ootame teid, head käsitöölised ja talutoodangu valmistajad, oma tooteid näitusmüügile esitama.

Käsitöö puhul on oluline, et näitusmüügile esitatud esemed oleksid kvaliteetsed, omanäolised ning uudsed. Kodus valmistatud hoidiste ja muu toidukraami pakkujal peab olema ette näidata Veterinaar- ja Toiduameti poolt välja antud tunnustamise/ teavitamise otsus. Näitusmüügile esitatud kauba lõpliku valiku teeb korraldustoimkond.

Käsitööd, hoidiseid ja talutoodangut kogutakse 20.–24. novembrini kell 12.00–16.00 Rõuge Kunstikuuris (Võru mnt 1, Rõuge). Enne oma toodangu pakkumist soovitame selle kooskõlastada Lya Veskiga telefonil 5552 3366. Lisainfot näitusmüügi kohta saab Võrumaa Arenduskeskusest (Kadri Moppel, telefon 5331 1919, e-post kadri.moppel@vorumaa.ee).

Võrumaa käsitööliste looming Riigikogus. Foto: Erik Peinar

Tauno Tamm on eesti parim jahilaskur

Eesti Jahispordi Liit valis 2019. aasta parimaks haavlilaskuriks ja kombilaskuriks üldarvestuses Tauno Tamme. Terve hooaja võistlustel edukalt esinenud Tauno saavutas kõrgeid tulemusi nii maailmameistrivõistlustel ja Euroopa meistrivõistlustel kui karikavõistlustel. Maailmameistrivõistlustel harjutuses CSP 200 märki saavutas Tauno 17. koha 745 võistleja hulgas ning koos Eesti meeskonnaga jõuti tublile 12. kohale. Euroopa Meistrivõistlustel KOMB harjutuses sai Tauno kõrge 11. koha (kokku oli võistlusel 157 võistlejat) ja Eesti võistkonnaga 6. koha. Euroopa Karikavõistlustel harjutuses JKV saavutas ta 156 võistleja hulgas 4. koha ja Eesti võistkonnaga samuti 4. koha; harjutuses VSS Eesti võistkonnaga 8. koha.

Eesti Meistrivõistlustel saavutas Tauno esikoha lausa kolmes harjutuses: CSP, Sporting ja KOMB, ning pronksmedali Inglise Sportingus. Karni/Võru võistkonnaga koos Tauri Tamme ja Kaupo Kindsigoga saadi harjutuses CSP ja KOMB esikoht, Inglise Sportingus hõbemedal ja VSS-is pronksmedal.

Eesti Karikavõistluste erinevatest etappidest kahelt tõi Tauno võidu koju. Kahel etapil saavutas ta teise koha, samuti ühe neljanda ja ühe viienda koha. Koos Karni/Võru võistkonnaga saavutati kolm esikohta ja kaks teist kohta.

Foto: erakogu

Piiriveere noored saavad endale maleva

MTÜ Piiriveere Liider korraldab tuleval suvel LEADER koostööprojekti raames Piiriveere piirkonna oma õpilasmaleva. Malevas saavad osaleda 30 noort vanuses 14–19-aastat (13-aastased saavad osa võtta vabade kohtade olemasolul). Kokku avatakse kolm malevarühma. Malevas tehakse viis esimest päeva tööd, siis lõbutsetakse kaks päeva rühmade kokkutulekul Valgamaal, pärast mida tehakse veel viis päeva tööd. Esimesel nädalal tehakse lisaks töötamisele rühma ühendavaid tegevusi kokkutulekuks. Teisel nädalal naudivad noored tekkinud „meie-tunnet“ ning külastavad teisi malevarühmi.

Otsime Piiriveere piirkonnast tööandjaid (võivad olla ka eraisikud), kellel oleks vaja noorte abikäsi lihtsamate heakorratööde tegemisel (nt koristamine, värvimine, puude riita ladumine jms). Piiriveere Liider sõlmib ise nooretega lepingud, registreerib töötamise maksuametis ja maksab noortele välja töötasu. Tööandajal endal tuleb vaid arve alusel maksta töötasud Piirveere Liidrile.

Tänavu juulikuus juba toimus nimetatud projekti raames koos Valgamaa Partnerluskoguga TANKLA õpilasmalev Valga-maal, kus osales ka Piiriveere noori. Tänavusest malevast on valminud kokkuvõtlik video, mis annab kinnitust, et tegemist on väga toreda ja vajaliku ettevõtmisega ning võime uhked olla oma töökate noorte üle. Vaata videot ja loe maleva kohta lähemalt siit: www.piiriveere.ee/et/opilasmalev Valgamaal toimunud eluägedast malevast jagavad muljeid meie noored Mirel Rämson, Kaisa Mähar, Maia Mähar ja Ivo Rätsep.

Lisainfo: Piiriveere Liider (www.piiriveere.ee, Facebook: Piiriveere Liider)

„Üksainus Eesti on Võru ja Virumaa vahel“ – Võru maakonna rahvaraamatukogude ja Sillamäe raamatukogu koostööseminar

Võrumaa rahvaraamatukogude töötajate sügishooaeg algas õppereisiga Sillamäele 4. septembril tänu Kultuuriministeeriumi ja Integratsiooni Sihtasutuse rahas-tusele. Koostööseminarist võttis osa 39 raamatukogutöötajat 28-st rahvaraama-tukogust, nende hulgas oli ka kaheksa rõuge valla raamatukogude töötajat.

Mõeldamatu oli mööda sõita ilma sisse astumata ja uudistamata atraktiivset Must-vee Linnaraamatukogu, mis asub kul-tuurikeskusega ühes majas. Hoone renoveeriti uhkeks ja suursuguseks 2011. aastal ning ka raamatukogu sai suuremad ruumid. Haldusreformi tulemusena on Mustvee raamatukogul kaheksa haruraamatukogu, selle võrgustiku toimimisest andsid ülevaate Laili Zalekešina ja Anu Ots.

Sillamäe Viru raamatukogu uued ruumid valmisid gümnaasiumihoonesse aastal 2015, aga raamatukogu sai lugejatele avada 2017, sest vahepealne aeg kulus sisustuse jaoks raha hankimisele. Selle suure vaeva lõpptulemus on hubane, kaasaaegne ja soliidse sissepääsuga raamatukogu Viru tänavalt. Et Sillamäe elanike hulgas on eestlasi 1,3%, siis on põhikogu venekeelne, aga valikus on ka eestikeelset kirjandust.

Koostööseminari avas Sillamäe raamatukogu direktor Elviira Sidorova, kes andis rohkelt illustreeritud ülevaate Sillamäe raamatukogu tegevusest. Aastal 2001 alustasid Sillamäe raamatukogutöötajad keelepraktikat just Võrumaa Keskraamatukogus. Samuti said Võrumaa raamatukogutöötajad ülevaate Viru raamatukogu valmimisest – ehitusest, mööbli hankimisest, kolimisest ja avaüritusest. Et Sillamäel korraldatakse palju näitusi ja üritusi, siis jagas Elviira Sidorova meeleldi kogemusi ning loodetavasti noppis nii mõnigi õppereisist osavõtja endale midagi kasulikku. Võrumaa Keskraamatukogu teenindusosakonna juhataja Tuuli Kütt kinkis ühe võimalusena fotonäituse Eesti laulupidude traditsioonist. Eraldi tunnustust vääriv on Svetlana Kovalskaja elutöö – koduloo andmebaas, mis sai tuule tiibadese projekti „Sillamäe linna digiajaloo edendamine” raames.

Sillamäe Linnavalitsuse arenguosakonna nõunik Anton Makarjev tutvustas linna tulevikuplaane, mis meelitas uuesti Sillamäed külastama.

4. septembril aga imetles reisiseltskond promenaadi ja et päev veel ilusam oleks, pärjati Võrumaa parimaks maaraamatukoguhoidjaks Tuuli Dolgošev – Orava ja Hanikase raamatukogu direktor.

Et kolm on kohtu seadus, viis õppereis tagasiteel Mäetaguse raamatukokku, mis asub sealses rahvamajas. Direktor Tiina Tõnurist tõdes, et postipunkti olemasolu pole lugejaid juurde toonud, tööd aga küll. Rahvamaja saalis kohtuti luuletaja Virve Osilaga, kes on oma loominguga leidnud tee lugejate südametesse.

Õppereis ei ole kasulik mitte ainult kogetu ja nähtu poolest, kasulikud olid ka teekonnal kolleegidega jagatud mured ja rõõmud – elukestev õpe nii või teisiti.

Inga Kuljus, Võrumaa keskraamatukogu direktor

Võrumaa raamatukogutöötajad Sillamäe raamatukogu külastusel. Foto: erakogu

Hoiatame kelmide eest!

Pilt: Clipart Library

Rõuge valla sotsiaalosakonnani on jõudnud info, et vallas liiguvad ringi kodanikud, kes lubavad meie inimestele soodsatel tingimustel Soome pangakontode kaudu laenu anda või siis teise variandina soovitakse Soome pangakontodelt Eestisse kellegi arvele mingit raha kanda.

Petuskeem näeb välja nii, et inimesele helistatakse ja öeldakse kellaaeg, millal talle koju järele tullakse ning panka viiakse. Isikud, kes petuskeemi kasutavad, on liikunud ringi halli värvi sõiduautoga, mis kannab Soome numbrimärki.

Tuletame meelde, et isikut tõendavaid dokumente ega pangakaarte ei tohi kellegi võõra kätte usaldada – see annab kelmidele võimaluse teha endale ligipääs erinevatele e-teenustele, mille kaudu saab võtta kiirlaene ja teha erinevaid elektroonilisi tehinguid.

Rõuge valla sotsiaalosakond soovitab väga hoolikalt mõelda, enne kui võhivõõra inimesega vestlusesse laskute ja annate talle volitused mingite tehingute tegemiseks pangas või internetis e-teenuste kasutamiseks.

Samuti pole kuhugi kadunud maainimesi tüütavad ja neilt raha välja kauplevad mustlased, kes tunnevad elavat huvi vanaraua ja vanade akude vastu või soovivad ennustamisteenust pakkuda ning selle eest sadu eurosid välja kaubelda.

Soovime, et inimesed ei laseks võõraid heausklikult oma elukohta. Kui on vajadus kellegi võõraga kohtuda, siis paluge kedagi tuttavat selleks ajaks enda juurde või kontrollige enne kohtumist järele, kellega on tegemist. Kahtluse korral keelduge kohtumisest ning soovimatu külaline tundub liialt pealetükkiv, hoiatage neid politsei teavitamisega.

Kui kellelgi on eelpool kirjeldatud või sarnaseid juhtumeid on toimunud, siis andke sellest võimalikult kiiresti politseile teada telefoninumbril 112 või jagage infot Rõuge valla piirkonnapolitseiniku Hans Saarniiduga telefoninumbril 5886 7449.

Turvalisi otsuseid ja valikuid!

Mõtteid elu loomulikust kulgemisest

Triinu Õispuu, Rõuge vallavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja

1. oktoobril, ilusal sügiskuul, tähistasime eakate päeva. Ilus päev, väärt ning väärtuslik. Mõtlen optimistlikult, et seesugust märkamist eakate osas on kindlasti rohkem kui vaid sellel ühel päeval aastas. Oluline on väärtustada koosolemise hetki ja koostegemise rõõme.

Juba mõnda aega mõtisklen endamisi eakuse ja vananemise üle. Võib olla on see tingitud sellest, et minus on mõnevõrra elukogemust, või tuleneb see hoopistükkis asjaolust, et viimasel ajal olen enda tutvusringkonnas kuulnud mõtteavaldusi eakuse, vanuse ja vananemise kohta. Need mõtteavaldused on olnud pigem positiivsed, sest usun ja loodan, et minu eakaaslased oskavad ja tahavad käia Rudi Westendorpi sõnade järgi: „Elada vanaks, tundmata end vanana".

Kui arutleda eakuse ja vanuse üle, siis mulle meeldib küll mõelda, et vanus on vaid number inimese elus, kõik muu juurdekuuluv on elukogemus. Kindlasti on ka erandeid tulenevalt inimese tervislikust seisundist ja on ka teisi vaateid elule, kuid peabki olema, sest see mitmekesistab inimeste mõttemaailma. Aruteludest kumab vahel, et mõnel juhul peetakse vananemist hirmsaks koletiseks, mõneti ei võeta seda isegi jutuks, sest pelgalt mõte vananemisest tundub hirmutav. Siiski on ka mõtteid, et vananemine on puhas rõõm ja aeg enda jaoks. Arvan üsna julgelt, et vananemisprotsess on elu loomulik kulg, mitte koletis ning sellega ei ole vajadust võidelda – see on elust tulenev tõsiasi, ning selle protsessiga on võimalik leppida ja kohaneda, isegi rõõmu ja naudingut tunda.

Mida enam me loome eakuse ja vananemise ümber stereotüüpe, seda koletuslikum see elukaare loomulik kulg võib tunduda. Täna mõtleme end ehk kohati liialt minevikku, olles kogenud ja teades, kuidas on vananemise protsess kulgenud eelmistel põlvkondadel. Vaieldamatult on põlvkondi, kes on pidanud kogema vaeva ja häda, kas siis tulenevalt riigikorrast või muust elukorraldusest, ning just see teadmine võibki meid praegu panna tundma, et meiega võib samamoodi minna. Mõttel on suur jõud. Kuid mis saab siis, kui pöörata see „võib-olla toimetulematuse" mõte vastupidiseks ja arutleda hoopiski selle üle, kuidas eesolevad aastad põnevalt ja mitmekesiselt veeta? Oluline on leida endas rahuloluallikad ja teha seda, mida hing ihkab. Jõuan siin ringiga Peeter Volkonski mõtteni ja tsiteerin teda: „Vanaks ei peaks jääma, vaid vanaks peaks saama."

Hea võimalus aktiivsuseks on anda endale igal päeval uus ülesanne – näiteks iga päev üks tund liikumist õues või miks mitte võõrsõnade leksikonist ühe tundmatu sõna tähenduse selgeks saamine. On ju elutee loomulikuks osaks inimese isiklik areng ja õppimine igas eas. Vananemisteooria varasem põhimõte oli tagasitõmbumine ühiskonnast, nüüd on põhimõte, et vanemaealiste ning vananeva ühiskonna heaolu sõltub oluliselt just nende endi aktiivsusest. Ka ühiskond vajab harjumist uue suhtumisega, mille toob välja ka Westendorp: „Vana ei ole mage, vana on lahe", ning ilma end vanana tundmata vanaks saamine sõltub meie endi sotsiaalsest ja psühholoogilisest paindlikkusest.

Vanemaealised moodustavad üha suurema osa elanikkonnast, mis tähendab, et nende olulisus ühiskonnas on kasvanud ja kasvab edasi. Erinevalt aastate tagusest ajast, mil vananevat ühiskonda peeti ebameeldivaks ja tohutu suureks probleemiks, on suhtumine praegu muutumises ja ühiskond ei eira tõsiasja, et järjest rohkem inimesi elab pikema elu. Arutelud ühiskonnas keskenduvad sellele, kuidas toetada vanemaealiste vajadusi, kuidas kaasata vanemaealisi kogukondlikesse tegevustesse, et tagada sellega nende heaolu ja elukestev õppimine.

Just sotsiaalsed organiseeritud tegevused on iseäranis olulised vanemaealiste jaoks. Kontakt teiste inimestega ja sotsiaalsetesse ning tulemuslikesse tegevustesse kaasatud olemine võivad anda elule teise vaate, uue mõtte ja eesmärgi. Teistega oma huvide, mõtete ning keeruliste elusündmuste jagamine võib üksikisikuid vaimselt stimuleerida ning julgustada neid oma perede ning ühiskonnaga seotuks jääma. Aktiivsena vananemine avab uksed mitte ainult selleks, et pakkuda vanemaealistele võimalust oma aju aktiivse ja tervena hoidmiseks, vaid ka selleks, et neid tõmmata neid kaasa uutesse tegevustesse ning aidata endale uusi rolle leida.

Minu mõtteid aitas jagada Rudi Westendorpi raamat „Elada vanaks, tundmata end vanana" (2017), mis räägib elujõust ja targast vananemisest. Ka vananemine on omaette kunst, mida tuleb õppida.

Triinu Õispuu
Sotsiaalosakonna juhataja

Abivahendi ostmine või üürimine – mis on soodsam ja mõistlikum?

Ootamatu trauma, soov minna abivahendiga reisile või pikaajalised tervisemured tekitavad vajaduse õigete abivahendite järele. Aga millal tuleks eelistada abivahendi üürimist ja millal tasub see välja osta?

Invaru abivahendikeskuse klienditeenindusjuhi Kadri Tiido sõnul tuleb abivajajate ja nende lähedastega üsna tihti arutada, millal on mõttekas abivahend üürida ja millal see välja osta. Näiteks praegusel suveperioodil meelitavad ilusad ilmad õue liikuma ja seetõttu tuntakse huvi ajutiste abivahendite vastu. Nende väljaostmise asemel tasuks otsustada pigem üürimise kasuks.

„Kui abivahendit vajatakse esimest korda, tekibki tihti segadus ja küsimus, mida teha. Eestlastele meeldib üldiselt millegipärast pigem see, kui asjad on nende omad – seda ka abivahendite puhul," räägib Tiido. „Abivahendite puhul peame aga jälgima natuke teisi aspekte – tervisliku seisundi muutumist paremuse või halvemuse poole, laste puhul nende kasvamist ning ajaperioodi, mille vältel on abivahendit vaja. Samuti seab omad raamid riigi soodustus abivahendite soetamiseks."

Millal üürida?

Abivahendi üürimine on mõistlik siis, kui tegemist on ajutise traumaga, millest taastumiseks on liikumisel vaja abi. Nii on kulu abivahendile madalam ja lisaks ei jää abivahend pärast kasutamist koju seisma. Näiteks jalatraumade korral võetakse tavaliselt umbes kaheks nädalaks kasutusele kargud, mille üüri hind selleks perioodiks jääb alla 4 euro. Kui aga trauma järel on vaja kasutada näiteks kuu aja jooksul ratastooli, siis selle keskmine üürihind üheks päevaks tuleb kokku üle 1 euro.

Üüri kasuks tasub otsustada ka muutuva tervisliku seisundi puhul, mis ei ole seotud traumaga – näiteks eaka abistamisel, kelle vajadus abivahendi järgi võib tervise tõttu muutuda. Eakate eeliseks on võimalus üürida abivahendeid riigi soodustusega – nii peab eakas tasuma ratastooli üürides ühes kuus pisut üle 3 euro ja neljarattalise tugiraami puhul üle 5 euro.

Samas eelistavad abivahendi üürimist ka paljud puudega laste vanemad, eriti just seetõttu, et lapsed kasvavad kiiresti ja nende igapäevased abivahendid on vaja jooksvalt suuremate vastu välja vahetada.

Kindlasti oleks mõistlik üürida abivahend ka enne seda, kui inimene soovib abivahendi endale välja osta. Sellisel juhul saab ta eelnevalt teada, kas saab sellise abivahendiga hakkama, kas abivahend sobib tema kasutuskeskkonda ja kas lähedased saavad tema abistamise ning juhendamisega hakkama.

Üürida saab neid abivahendeid, mis on puhastatavad ja desinfitseeritavad ega ole mõeldud ainult isiklikuks kasutamiseks. Nii on üle Eesti pidevalt üüris ligi 10 000 abivahendit, mis kõik läbivad enne järgmist üürnikku põhjaliku puhastuse ja desinfitseerimise, samuti kontrollitakse üle nende tehniline korrasolek.

Millal osta?

Teatud olukordades on mõistlik abivahend siiski ka välja osta – seda eriti siis, kui tegemist on personaalselt abivajaja jaoks valmistatud või tellitud abivahendiga. Abivahendi ostmisel riikliku soodustuse saamiseks tuleb näiteks ratastooli ostmisel läbida esmalt erimenetlus.

Samuti on mõistlik osta abivahend välja olukorras, kus abivajaja tervislik seisund püsib pikemat aega muutumatuna ja aastatepikkune kasutus teeb selle väljaostmise majanduslikult mõttekamaks.

Samas on mitmed abivahendid ka sellised, mida polegi võimalik üürida, vaid tuleb välja osta, Lisaks personaalselt kohandatud vahenditele kuuluvad nende hulka ühekordseks kasutamiseks mõeldud hooldusvahendid, alates abivajaja pesemiseks mõeldud kinnastest kuni voodihaigetele mõeldud spetsiaalsete lamatisi vältivate madratsiteni.

Riikliku soodustuse kasutamiseks ei tohi unustada vajalikke dokumente

Teatud abivahendeid saab nii osta kui ka üürida riikliku soodustusega. Riikliku soodustuse saamiseks tuleb abivajajal või tema lähedasel võtta abivahendikeskusesse pöördudes kaasa abivajajale väljastatud tõend või rehabilitatsiooni plaan, isikut tõendav dokument, isikliku abivahendi kaart, puuet või töövõime kaotust tõendav dokument, kui see on olemas (nt otsus, puudekaart, töövõimekaart vm), ning 18–26-aastase õppiva noore puhul ka tema koolitõend.

Eesti suurima abivahendikeskuse Invaru kümmet esindust üle Eesti külastab igal kuul enam kui 10 000 abivajajat. Esindustes saab teenindajaga parima lahenduse osas nõu pidada ning saada abi ka terapeutidelt ja tehnikutelt.

Lisainfo: 526 2227, meedia@invaru.ee (Keiu Valge, Invaru abivahendikeskuse infojuht)

INVARU

Kätte on jõudnud märkamise ja tunnustamise aeg Võru maakonnas!

Novembri lõpus tähistatakse taas Ühisnädalat, mille raames tõstame esiplaanile kodanikuühiskonna tegemised ja algatused, koosloomise ja ühised ettevõtmised. Tunnustame inimesi, kes oma ühiskondliku tegevusega on olnud eeskujuks ning andud oma panuse Võru maakonna kodanikuühenduste tegemistesse, kiidame ühendusi, kelle tegevus piirkonnas on olnud tänuväärne ning väärtustame ettevõtteid, kes on toetanud kodanikuühiskonda.

Esitatud kandidaat peab vastama vähemalt ühele statuudis välja toodud kriteeriumile.

Võrumaa Tegusa kodaniku tunnustuse saaja:

- omab kogukonnas olulist rolli kas mõtte või tegudega
- on panustanud piirkonna arengusse
- on aktiivne ja koostööaldis
- on kogukonda ühendav
- on panustanud vähemalt ühe vabaühenduse töösse

Võrumaa silmapaistva ühenduse tunnustuse saaja:

- tegevus piirkonnas on olnud tänuväärne
- on teistele ühendustele eeskujuks
- on oluliselt aidanud kaasa erinevate sektorite tulemuslikule koostööle

Kodanikuühiskonda toetanud ettevõtte/ettevõtja tunnustuse saaja:

- on toetanud vabaühenduste tegevust rahaliselt või mõnel muul moel
- on loonud, hoidnud ja/või innustanud koostööd era- ja mittetulundussektori vahel

Kõigi tunnustatavate ja tunnustajate (soovi korral) nimed avaldatakse tänutäheks Võrumaa Arenduskeskuse kodulehel.

Tunnustuse andmise otsustab komisjon lähtuvalt esitatud kandidaatidest. Komisjonil on õigus omistada tunnustatutele täiendavaid aunimetusi (nt loovuse sütitaja, kogukonna vedur, Võrumaa uuendaja, säravaim tegu jne). Tunnustatud kuulutatakse välja pidulikul tunnustamisüritusel kodanikupäeval, 26. novembril tänavuses Eesti aasta külas Lüübnitsas.

Palun anna meile hiljemalt 31. oktoobriks teada, keda võiksime sel aastal tunnustada ja pane mõne lausega kirja ka, et miks. Täida ankeet aadressil: http://bit.ly/KiidaTegijat2019. Paberkandjal taotlused saata Võrumaa Arenduskeskuse aadressile Jüri tn 12, Võru linn 65605.

Tunnustamist korraldab ja rahastab Võrumaa Arenduskeskus koostöös Kodanikuühiskonna Sihtkapitaliga. Vaata ka https://vorumaa.ee/vabauhendused/kodanike-tunnustamine/.

President ja „rohelised“ Mõniste Koolis

16. septembril külastas Mõniste Kooli Eesti Vabariigi President Kersti Kaljulaid. President pühendas selle päeva keskkonnateemadele, tema sooviks oli kohtuda kevadel „Rohelise kooli lipu“ sertifikaadi saanud initsiatiivgrupi ehk Mõniste Kooli „rohelistega“ ja tutvuda meie Muusikapesaga.

Vestlusringis presidendiga rohelise kooli teemal osalesid keskkonnateemadega aktiivselt tegelevad õpilased ja juhendavad õpetajad. Presidenti huvitas, kuidas ideid ellu viiakse ning mil määral keskkonnahoidu väärtustavad tegevused koolis avaldavad mõju väljapoole. Õpilased arvasid, et läbi tegevuste koolis saab tõsta ka keskkonnateadlikkust kodudes. Õpilased andsid õpetaja Kaie abiga presidendile ülevaate sellest, kuidas erinevad rohelise kooli tegevuste ideed on algatatud ja ellu viidud.

Algatuses „Roheline kool“ osalemine loob võimalusi muuta koolielu põnevamaks ja õppida läbi kogemuste. Nii õpilastel kui õpetajatel on huvitav õppida-õpetada erinevaid õppeaineid koos ja seostatult. Näiteks eelmisel õppeaastal toimusid vahvad teemapäevad ja -nädalad nagu energiasäästu nädal ning sooja soki ja kampsuni päev, tervisliku toitumise nädal, mil õpiti tundma erinevaid köögi- ja puuvilju. Toimus näiteks köögiviljade pimemaitsmine ja õpilased said hinnata, kuivõrd maitses neile taimedest koolilõuna. Õpilaste poolt algatati tantsuvahetunnid. Osaleti taimejahil, nurmenukutalgutel, koostöös Räpina Aianduskooliga võeti osa tomatiprojektist. Talvel ehitati lindude söögimaja, vaadeldi, õpiti ja toideti talilinde; õpiti tundma Eesti elurikkust. Jäätmenädalal õpiti jäätmete sorteerimist ja meisterdati taaskasutatavatest materjalidest. Koos õpilastega analüüsiti, millised oleks ressursside kokkuhoiukohad koolimajas. Käesoleval aastalgi on plaanis erinevad teemapäevad ja -nädalad. Kajastame oma tegevusi kooli Facebooki lehel.

Rahvusvaheliselt on Rohelise kooli programmi nimeks Eco-Schools Global. Ülemaailmselt juhib programmi Foundation for Environmental Education (FEE) – valitsusväline heategevusele orienteeritud mittetulundusühing, mille eesmärgiks on keskkonnahariduse abil edendada jätkusuutlikku arengut. Rohelise kooli programm on ülemaailmne ja selles osaleb ligikaudu 53 000 kooli 67 riigist. Eesti liitus programmiga 2016. aastal. 2019. aasta maiks oli programmiga liitunud 120 õppeasutust, neist neli Võrumaalt, millest Rohelise kooli sertifikaati omab üks – Mõniste Kool.

****

Peale vestlusringi tervitas koolipere presidenti fuajees väikese etteastega laululastelt, võru keele õppijatelt ja peotantsuõpilastelt, misjärel said õpilased presidendile küsimusi esitada. Õpilased küsisid tema igapäevaste töökohustuste kohta ja tahtsid teada, kuidas presidendile tema amet meeldib. President ütles muuhulgas õpilastele, et püüab iga päeva teha midagi, mis muudaks Eesti paremaks. Peale kohtumist õpilastega tutvus president lasteaiaga ning Mõniste Kooli Muusikapesa tegevustega. Muusikapesa tegemisi ja toimetamise põhimõtteid tutvustasid Kadri Laube ja Reet Laube, kel oli just parajasti õpilasega tund. Enne kohtumise lõppu kinkisid Noorkotkaste ja Kodutütarde esindajad presidendile Mõniste rühma ajalugu tutvustava brošüüri, mille on koostanud praegune vilistlane oma kooliajal loovtööna. Presidendile pakuti kohalikku päritolu toodangut: Metsavenna talu juuste, Taarapõllu talu marjakrõpse ja mahlu, õpetajate aedadest pärit tomateid ja viinamarju ning jõhvikaid, mille korjas lähikonna soost üks õpilane koos õpetajaga. President kinkis koolile kaks raamatut.

Presidendi külaskäik meie kooli oli oluline ja innustav sündmus, millest sai osa kogu koolipere. „Rohelised“ on selleks aastaks planeerinud vahvaid tegevusi, mida põnevusega ootame – jälgige Mõniste Kooli Facebooki lehte!

Maarika Niidumaa
Mõniste Kool

Fotod: Presidendi kantselei

Metsavenna talu ja TSENTER valmistasid pilkupüüdva juustutabureti

Kui trehvate laadal või messil nägema Metsavenna talu juustusid, siis arvatavasti ei saa märkamatuks jääda ka nende huvitavad juustutaburetid. Meelis Mõttus leidis koos kompetentsikeskusega võimaluse, kuidas oma tooteid paremini eksponeerida ja positiivset tähelepanu saada.

Eelmisel aastal valmisid Metsavenna Turismitalu, Tartu Kunstikooli ja TSENTRI ühistöös Metsakohina pakendid, nüüd said valmis juustumüügiks olulised alused – juustutaburetid. Taburettide valmistamisel tegi põhitöö suvel Võrumaa KHK lõpetanud Ants-Hindrek Tiido, kes rakendas oma puidutööja joonestusoskusi ning kasutas TSENTRI pinnatrükimasina ja laserlõikuri võimalusi. Meelis Mõttuse kommentaar tehtule oli järgmine: „Olen maailmas erinevaid taburette näinud, aga nii ilusat pole näinud. Tulemus on parem kui ma oleks osanud arvata.“

Võrumaa Kutsehariduskeskuse kompetentsikeskuses TSENTER on loodud eelkõige puidu- ja mööblisektori arendamiseks, kuid keskuses on oma lennukatele ideedele realiseerimisvõimaluse leidnud ka teiste valdkondade ettevõtjad. Heaks näiteks on siit abi saanud Georgi hotell, kus laudu ilmestab maitsekas pinnaprint ja uksel on põnevad ornamendid, samuti Pubi17 stiilsed 3D-pildiga lauad. Puit on populaarne ja keskkonda säästev materjal ning seda kasutavad ära paljud alustavad ettevõtted, alates lastele mõeldud asjade tegijatest kuni suurte pindade kujundajateni.

Kõiki põnevaid tootearendusi ja ideid ei saa tutvustada tellija soovil, kuid loodetavasti leiavad nad varsti tee avalikku ruumi. TSENTER kutsub kõiki ettevõtlikke inimesi, kellel on mõni puiduga seotud idee kas peas või paberil, pöörduma keskusesse, kust saab abi joonestamises, kujundamises, prototüübi valmistamises ja tootepiltide tegemises. Oodatud on ka õpilasfirmad, kellel on mõni puiduga seotud mõte – aitame valmistada prototüübi ega küsi raha ka esimese partii valmistamise eest.

Koostöö Metsavenna taluga jätkub. Meelis Mõttuse sõnul on turule tulemas Sangaste rukkist valmistatud puskari ja „suitsusanna pauerit“ täis Eepose juust, millele ta loodab TSENTRI abil Võrumaa ornamentidega pakendi valmistada. Praegu on arenduses vineerist kinkepakendid Raclette´i juustule. Ants peitis TSENTRI köögi külmkappi suure juustukera ja ei lubanud seda kellelgi ära süüa.

Hille Lillemägi
TSENTER

Metsavenna talu peremees Meelis Mõttus rõõmustab, et koos kompetntsikeskusega disainitud juustutaburet kukkus välja paremini kui ta oodatagi oskas. Foto: erakogu.

Kutse Võru maakonna heaolufoorumile

Kas sulle läheb korda Võru maakonna inimeste tervis ja turvalisus? Kas sa tahad töötada targalt, et jõuda paremini ja kiiremini eesmärkideni?

Tule 15. novembril Võru Kandlesse Heaolufoorumile!

Ootame kohalikke sädeinimesi, eestvedajaid, külavanemaid, ettevõtjaid, noori ja vanu kaasa lööma ja pakkuma välja ideid ning lahendusi, mis toetavad inimeste tervist, suurendavad turvalisust ja aitavad lahendada sotsiaalseid probleeme. Oma idee saad kirja panna ja foorumi kohta lähemalt lugeda kodulehel: https://vorumaa.ee/heaolu/foorum/. Foorumile osalema tulla tasub igal juhul, iga inimese panus on oluline. Lisaks sellele, et sul on võimalus anda oma osa mõne kasuliku ja meie kõigi elu paremaks muutva idee arendamisel, saad heaolufoorumilt kuhjaga inspiratsiooni, uusi teadmisi ja kasulikke tutvusi. Heaolufoorumil saavad kokku avalik- ja erasektor ning kodanikuühiskond, et seljad kokku panna ja koostöös lahendada selliseid rahvatervise, turvalisuse ja sotsiaalvaldkonna probleeme, mida iga osapool üksi lahendada ei saa. Heaolufoorumi siht on kodanike jõu suurendamine ja rakendamine neid endid puudutavate küsimuste lahendamisse koostöös avaliku- ja erasektoriga. Foorum on avatud ja demokraatlik ning iga osaleja vabal tahtel põhinev. Igaüks saab lauale tuua olulise maakonna arengueesmärke puudutava teema ning foorumi delegaadid hääletavad jalgadega, millistega neist hakatakse koos edasi töötama ehk mille ümber moodustatakse sektsioonid. Sektsioonide juhid kuuluvad foorumi eestseisusesse, mis koos ekspertkoguga moodustab Võrumaa Areduskeskuse juures tegutseva valdkondliku koostöökogu ehk heaolu nõukoja, mis lepib kokku maakondlikud tegevussuunad ja nende elluviimise. Võrumaa Arenduskeskus toetab sektsioonide tööd ja koordineerib nõukoja tegevust. Lisainfo: Kadri Kangro, Võrumaa Arenduskeskuse heaolu arendusnõunik (510 7487, kadri.kangro@vorumaa.ee)

Ringitegevus Haanja ja Ruusmäe rahvamajades

Haanja rahvamajas

- Mälumäng – teisipäeva õhtuti (29.10; 19.11; 10.12; 07.01; 28.01; 18.02; 10.03; 31.03; 14.04), korraldaja Rannar Susi
- Laulu- ja tantsurühm Rüärääk – neljapäeviti kell 13.00, juhendajad Merike Kapp ja Jelena Nurk
- Haanja Tantsu Mängu Laulu Seltsi tantsuproov – neljapäeviti kell 19.30, juhendaja Ulvi Toomik

Ruusmäe rahvamajas

- Ansambel Rogosi proovipäev – kolmapäeviti kell 19.00, juhendaja Aare Russe
- Võimlemisring – juhendaja Tamara Kohtla
- Tantsuring – neljapäeviti kell 16.00, juhendaja Anne Heier
- Rogosi lauluansambel – reedeti kell 18.00, juhendaja Edith Oppar

Zackathoni projekt viis noored ja noortejuhid Itaaliasse

Zackathoni projekti osalejad Itaalias sealse töötukassa juures. Foto: Kerli Kõiv

Zackathon on 2-aastane Erasmus+ programmi strateegiline partnerlus kolme partneri vahel Eesti, Slovakkia ja Itaalia maapiirkondadest. Projekti eesmärk on noorte ettevõtlikkuse suurendamine ja ettevõtluses osalemise mudeli, kokkulepete, kommunikatsioonivormide ja mõtteviisi loomine uuele Z-generatsioonile. Projektiga aitame noortel leida võimalusi kohalikes kogukondades ettevõtlusoskuste arendamiseks, saavutada kogukonna toel edu ja leida võimalusi selle läbi ka kogukonda arendada.

Projekti raames käisime veebruaris õppereisil Slovakkias, õppisime koos partneritega Eestis, ja septembris tutvusime Itaalias pakutavate võimalustega.

Roomas ja selle ümbruses külastasime erinevaid noortega tegelevaid asutusi ja kogukondi. Külastasime mägede vahel Massa d'Albe territooriumil merepinnast 900 meetri kõrgusel asuvat säästvat mahepõllundustalu, mida peab Paolo Peverini. Talutöödele aitavad kaasa ka vabatahtlikud üle maailma. Neid teeb eriliseks see, et lisaks talutoodete müügile viivad nad koos tugispetsialistidega läbi koolitusi ja rehabilitatsiooniprogramme erivajadustega inimestele, näiteks sisserännanutele, sõltlastele, õigusrikkumise taustaga ning erineva puude raskusastmega inimestele. Nii ongi talu köögivilja-, puuvilja- ja marjaaed ühtlasi toimiv ka hariduslikel ja sotsiaalsetel eesmärkidel. Noortel on seal võimalus hoolitseda hobuste, jäneste ja tuvide eest ning aidata kaasa talutöödes. On ju teada, et kellegi eest hoolitsemine mõjub inimestele rahustavalt. Turismiatraktsioonina on rajatud kolme kilomeetri pikkune matkarada, mida saavad toetust ning abi vajavad noored või lapsed läbida nii hobusel kui ka jalgsi.

Seejärel külastasime samas lähedal asuvat väikest turvakodu, kus oli lapsi vanuses kümnest kuust kuni 15-aastaseni, nad olid seal erinevate pereprobleemide tõttu. Tegime koos laste, turvakodu töötajate ning vabatahtlikega vahvleid ja meisterdasime lilli. Turvakodu asus endises külalistemajas, mis leidis turistide vähesuse tõttu endale sel kujul uue väljundi.

Itaalias tegeletakse sotsiaalsete probleemide ennetamise ja lahendamisega mitmekesiselt, valitsus teeb koostööd organisatsioonidega, et pakkuda heal tasemel teenuseid nii kohalikele kui sisserännanutele. Külastasimegi üht sellist, juba 20 aastat tegutsenud asutust nagu Apriti Sesamo. Kuulsime, kuidas nemad toetavad peresid igapäevaeluga hakkama saamisel ning noori õppima asumisel ja töö leidmisel. Nad tõid välja, et iga sekkumine algab usaldussuhetest ja Apriti Sesamo poole pöördujate konkreetsete vajaduste analüüsist.

Näiteks haldab antud organisatsioon lasteaedu ning pakub teenuseid raskustesse sattunud inimestele, soosides nende integreerumist sotsiaalsesse või hariduslikku konteksti, abistades neid hooldus- ja tugivajaduses ning soosides nende iseseisvuse säilitamist või taastamist. Ühtlasi edendavad nad laste, perede ja kogukonna heaolu mängu kaudu, mis on priviligeeritud kanal õppimiseks ja suhete loomiseks. Lisaks projekteerivad ja haldavad nad mänguväljakuid, korraldavad suvelaagreid ja meelelahutustegevusi ning rändavaid temaatilisi mängutubasid, pakuvad koolieelseid ja -järgseid teenuseid.

Tegeletakse ka sisserändajate kaasamisega: itaalia keele kursused välismaalastele, kultuuriline keeleline vahendamine, kultuuridevaheline nõustamine ja haridus, välisüliõpilaste ja perede kooli kaasamise toetamine … Tehakse koostööd ettevõtetega, leitakse lahendusi konkreetse inimese vajadusi ja erisusi arvestades.

Külastasime ka üht kutsekooli I.T.I.S Galileo Galilei, kus kutsekoolile kohaselt on õpe väga praktiline. Mitmes õppelaboris oli väiksemaid lennumasinaid ja lennukite mootoreid.

Samuti külastasime lastekodu ning turvamaja Villa Valentini, kus elasid juba töötavad ja ülikoolis õppivad noored inimesed. Suvel töötasid noored ettevõtetes või rajasid oma ajutise ettevõtte ning said 20 protsenti raha oma igapäevasteks vajadusteks. Ülejääk koguneb nende pangaarvele tuleviku tarbeks, et alustada 21-aastaselt iseseisvat elu.

Veel tutvustati meie töötukassaga sarnast asutust, kus korraldati erinevaid üritusi töötute ja tööd otsivate noorte ning tööandjate vahel.

Tutvusime ka skautide tegevusega, mis on samuti üks võimalus noori aktiveerida. Skautlus pakub 6- kuni 26-aastastele noortele, nii poistele kui tüdrukutele, arendavat ning ennast proovile panevat tegevust, unikaalseid kogemusi ja seiklusi, muutes maailma läbi igapäevaste heategude paremaks. Noored saavad kokku nende endi poolt sisustatud ruumis, kus igal meeskonnal on väike boks. Ruum oli väga värviline ja täis igasuguseid põnevaid asju – tõeline seiklusmaailm!

Noortejuhid viisid meile läbi töötuba, kus pidime välja mõtlema ühe suvise noortelaagri idee ning kavandama selle korralduse ja info viimise noorteni. Märksõnaks ikka noorte kaasamine otsustamisse ja vastutuse jagamine.

Itaalia noorte võimalusi tutvustasid meile väga suure südamega, hoolivad ja sotsiaalset ettevõtlikkust propageerivad kogukonna liikmed.

Projektis osalevad Rõuge valla noorsootöötajad, noored, ettevõtjad, üldhariduse esindajad, vallavalitsuse arendusosakond, kogukonna liikmed ning Võrumaa Arenduskeskus ehk inimesed, kelle teadmistest sõltub meie valla noorte ettevõtliku meele arendamine. Projekti raames on algatatud sel sügisel ka meie vallas kaks ideed, mille raames tuua kokku ettevõtjad, huvitavad kogemused ja noored. Rõuge noorsootöö keskus ootab infot erineva ametiga inimestelt, et pakkuda noorele võimalust olla töövari ning samuti tehakse rändfotonäitus ettevõtjatest, kes on valmis noortele edasi andma läbi foto olulist sõnumit ettevõtlikkusest ja meie valla ressurssidest oma ideid teostada. Olgem eeskujuks noortele avatuse ja kaasatuse teel!

Projekti teostatakse SA Archimedes Noorteagentuuri poolt koordineeritud Erasmus+ programmi toel.

Zackathoni meeskonnaga koostöös
Egle Kõva

Põnevaid huvitegevuse võimalusi valla noorsootööasutustes:

Rõuge valla noortel on võimalus osaleda järgnevates Rõuge Noorsootöö Keskuse huviringides:

Misso
- Käsitööring Misso raamatukogus igal neljapäeval, juhendaja Inge Pilt
- Kokandusring Misso noortekeskuses kord kuus, juhendaja Kadri Kook
- Tehnikaring Misso päästedepoos kaks korda kuus, juhendaja Roven Kauts
- Jalgpallitrenn Misso rahvamajas, juhendaja otsinguil. Tule juhendajaks!

Täpsem info: missonoored@rauge.ee

Ruusmäe
- Näitering Ruusmäe rahvamajas igal esmas -päeval, juhendaja Sirje Pärnapuu
- Kokandusring Ruusmäe noortekojas kord kuus, juhendaja Kadri Kook
- Teadusring Ruusmäe noortekojas kaks korda kuus, juhendaja Leesi Peedumäe
- Maailmaharidusring Ruusmäe noortekojas kord kuus, erinevad esinejad
- Mõisakultuuriring erinevates mõisates kord kuus, juhendaja Sirje Pärnapuu
- Noorelt noorele Ruusmäe noortekojas kord kuus, erinevad esinejad

Täpsem info: ruusmaenoored@rauge.ee

Rõuge
- Kokandusring Rõuge noortekeskuses igal kolmapäeval, juhendaja Lea Juul
- 3D printimine Rõuge noortekeskuses kaks korda kuus, juhendaja Mihkel Henk
- Rõuge TV Rõuge noortekeskuses kaks korda kuus, juhendaja Jane Saluorg

Täpsem info: raugenoored@rauge.ee

Haanja
- Miksimisring Haanja noortemajas igal teisipäeval, juhendaja Teet Jõgi
- IDLA liikumistrenn tüdrukutele Haanja koolis igal kolmapäeval, juhendaja Triin Rõõmusoks
- Orienteerumisring Haanja noortemajas igal kolmapäeval, juhendaja Taivo Timmusk
- Fotograafia Haanja noortemajas kord kuus, juhendaja Merilin Vavilova
- Kokandusring Haanja noortemajas kord kuus, juhendaja Kadri Kook
- Fantaasiaring Haanja noortemajas kord kuus, juhendaja Maiden Paljak

Täpsem info: haanjanoored@rauge.ee

Nursi
- Kokandusring Nursi noortetoas igal esmaspäeval, juhendaja Piret Mahlapuu
- Lauamänguring Nursi noortetoas igal reedel, juhendaja Kädi Helstein
- Spordiring/jõusaal Nursi noortetoas, juhendaja otsinguil. Tule juhendajaks!

Täpsem info: nursinoored@rauge.ee

Mõniste
- Kokandusring Mõniste Noortekeskuses kaks korda kuus, juhendaja Denis Nilov
- Loovusring Mõniste Noortekeskuses kaks korda kuus, juhendaja Denis Nilov

Täpsem info: monistenoored@rauge.ee

Varstu
- Koogimeistrid Varstu koolimajas igal neljapäeval, juhendaja Daisy Anton
- Lasketiir Varstu koolimajas igal teisipäeval, juhendaja Aivar Mägise
- Looduskaamera Varstus ja koolimajas igal neljapäeval, juhendaja Lemmi Pehlak

Täpsem info: varstunoored@rauge.ee

Tule Rõugesse trenni!

MTÜ SIRUTA viib sel hooajal Rõuge Spordihoones läbi järgmisi rühmatreeningud:

Esmaspäeviti	**19.00**	**LIHASTREENING**	**treener Sandra Mustmaa (5341 8842)**
Teisipäeviti	**15.30**	**LIHASTREENING**	**treener Terje Raju (5557 8422)**
Teisipäeviti	**19.30**	**CROSSFIT**	**treener Karl Kirch (5560 3978)**
Kolmapäeviti	**19.00**	**BODYART**	**treener Terje Raju**
Neljapäeviti	**19.30**	**CROSSFIT**	**treener Karl Kirch**

Kavas on alustada TERVISEVÕIMLEMISE TREENINGUGA nendele, kes ei ole leidnud endale sobiva raskusastmega treeningut. See treening sobiks ALUSTAJALE või EAKAMALE, KAUA TREENIMISEST EEMAL olnud ja RAHULIKKU tempot otsivale treenijale.

Esialgne plaan on viia treening läbi NELJAPÄEVITI enne kella 19.00 – kõik sõltub huvilistest!

Treeneriks on Terje, kõik ettepanekud on oodatud telefoni (5557 8422), e-posti teel (terjeraju@gmail.com) või MTÜ Siruta FB lehe kaudu.

Kui sul on tõsine huvi ja oled FB kasutaja, siis saada taotlus Siruta grupiga ühinemiseks, seal on meie treeningute info pidevalt olemas. Samuti saab treenerile helistada ja infot küsida.

LIIGUME TERVISEKS, kohtumiseni trennis!

Naised on oodatud Varstusse joogatundi

Joogatunnid toimuvad Varstu kultuurikeskuses teisipäeviti kell 18.00–19.15.
Jooga on terviklik õpetus inimesest, kuidas luua harmooniat keha, hinge ja vaimu vahel. See on suurepärane abivahend kaasaja inimesele, aidates parandada üldist kehalist ja tervislikku seisundit, maandada pingeid ja stressi ning leida tasakaalu iseendas. Õpime tundma oma sisemisi jõuvarusid ja saame sinasõbraks oma kehaga.
Tundi on oodatud kõik naised, kes soovivad midagi enda ja oma tervise heaks ära teha. Tunnid toimuvad väikeses rühmas (maks 6–8 inimest). Sooritame harjutusi pehmelt, vastavalt keha vajadustele ja võimalustele, mistõttu pole olulisi piiranguid vanusele ega füüsilisele vormile.
Lisaks joogaharjutustele kasutame tunnis Pilatese ja idamaade tantsu elemente, mis on voolavad, dünaamilised. Paraneb rüht, figuur, üldine enesetunne, liikumine muutub naiselikumaks ja graatsilisemaks. Kursus on jagatud mooduliteks.
Iga kuu keskendume mõnele teemale ja osalejad saavad kaasa harjutuste kava.

- Oktoober: Mis on jooga? Keha kui hinge tempel.
- November: Hingamine. Tunded ja emotsioonid
- Detsember: Sisemine rahu: meditatsioon ja palve jõud.
- Jaanuar: Joogaga uude aastasse.
- Veebruar: Kuidas püsida talvel tervena?
- Märts: Joogaga kevadesse. Organismi puhastamine.
- Aprill ja mai: Naiste praktikad.

Osaluspanus ühe kuu eest 20 eurot (õpilastele ja pensionäridele 15 eurot), üksiktunni eest tasudes 7 eurot.
Rohkem infot: Marianne Suurmaa (5812 2027, marianne.suurmaa@gmail.com)

Kirikute teated

Rõuge Maarja kirik:

20. pühapäeval pärast nelipüha, 27. oktoobril kell 11.00 armulauaga jumalateenistus
21. pühapäeval pärast nelipüha, 3. novembril kell 11.00 armulauaga jumalateenistus
22. pühapäeval pärast nelipüha, 10. novembril kell 11.00 armulauaga jumalateenistus
Valvamispühapäeval, 17. novembril kell 11.00 armulauaga jumalateenistus
Igavikupühapäeval, 24. novembril kell 11.00 armulauaga jumalateenistus
Vestlusõhtu neljapäeval, 31. oktoobril kell 18.30 kogudusemajas Rõuges
Hingedepäeva õhtupalvus laupäeval, 2. novembril kell 17.00 Jaani-Peebu surnuaial.
Koguduse liikmeannetust on võimalik tasuda koguduse kantseleis T, N kell 9.30–11.30 ja P kell 10.00–14.00 või ülekandega Rõuge koguduse pangaarvele SEB EE 501010402007421005 (selgitusse märkida nimi ja aasta, mille eest tasutakse).

Misso kirik:

3. novembril kell 13.00 jumalateenistus
17. novembril kell 13.00 jumalateenistus

Mõniste-Ritsiku õigeusu kirik:

Pühapäeval 27. oktoobril kell 11.00 Jumalik liturgia.
Pühapäeval 24. novembril kell 11.00 Jumalik liturgia.

Mõniste-Ritsiku kirik. Foto: Vaido Otsar

JUTUD VALLAJUHTIDEGA

Rõuge vallavanem ja volikogu esimees kutsuvad piirkondade elanikke kohtumistele, et rääkida kohalikust elust, tegemistest ja koostöövõimalustest.

PÜHAPÄEVAL 27. oktoobril

Misso rahvamajas	kell 10.00
Haanja rahvamajas	kell 12.00
Rõuge rahvamajas	kell 14.00
Varstu kultuurikeskuses	kell 16.00
Mõniste rahvamajas	kell 18.00

Lisainfo: Aira Udras (arendusjuhataja@rauge.ee, 5388 4943)

Kui otsid kohta, kus tähistada oma perekondlik sündmus, koosolek või koolitus, siis - Ruusmäe noortekoda ootab Sind!

Broneerimisinfo tel 516 5728 või sirjeparnapuu@gmail.com

HAANJA RAHVAMAJA KUTSUB HOOAJA ESIMESELE JA TEISELE

MÄLUMÄNGULE

8. ja 29. oktoobril

KELL 18.30

Osalema on oodatud **kuni 4-liikmelised** võistkonnad.
Mälumäng toimub **HAANJA RAHVAMAJAS**!

Vastused tuleb anda 32 -le küsimusele.

Osavõtutasu 2 eurot osaleja kohta.

Tule mälu treenima!

Korraldajad:
Rannar Susi, Sirje Pärnapuu
Info tel 516 5728 Sirje Pärnapuu või
sirjeparnapuu(ät)gmail.com

EESTI LASTETEATER:

Koht: Varstu Kultuurikeskus
Aeg: 30. oktoobril kell 11.15
Pilet: 3 eurot

Kadunud Kuningas

Uhke kuningas on liiga edev, et pärselu näha.
Pääsemine laevaõnnetusest toob ta uuesti kahe jalaga maa peale.

Kas lugu lõppeb ka õnnelikult?
Laste lood on ju ikka õnneliku lõpuga.

Mängivad: Indrek Kruusimaa ja Hanne Sahato.
Tekstil autor ja lavastaja: Donald Tenberg.
Muusika: Indrek Kruusimaa
Etendus sobib harustele alates 3 eluaastast ja nooremale koolieale.

Lastenäitejõu:

VÕRUMAA KESKRAAMATUKOGU
VÕRUMAA TOETUB VAIMUKULTUURILE

KÕIGE EESTILIKUM LAUL

Võrumaa rahvaraamatukogud kutsuvad üles
2. - 31. oktoobrini valima
kõige eestilikumat laulu.

Milline laul peegeldab kõige paremini Eestit ja eestlust ning annab edasi meie kultuurile omast?

Hääletada saab raamatukogudes ja kodulehel: lib.werro.ee

Kõige eestilikum laul
kuulutatakse välja
20. novembril 2019
Võrumaa Keskraamatukogus.

110 VÕRUMAA KESKRAAMATUKOGU

MÕNISTE RAHVAMAJA

SÜGISEST TALVE SIMMANID 2019

09. novembril kell 20:00
Mardipäeva trall lõõtspillimängijatega
Tantsuks ans.
Hoia ja Keela

28. detsembril kell 20:00
Aastalõpupidu Mafalda ja Loreidaga
Tantsuks ans.
UMMAMUUDU

AVATUD KOHVIK!

Piletid eelmüügis rahvamajas ja Mõniste COOP kaupluses 7 eur, peopäeval 10 eur

Info ja laudade broneerimine: 53327560, monisterahvamaja@rauge.ee

11.11 kl 19
Rõuge rahvamaja

Trio Titoks

Gypsy-swing
- Kristjan Rudanovski – viiul
- Jaanis Kill – kitarr
- Robert Nõmmann – kontrabass

Eesti Töötukassa

5. NOVEMBRIL 2019
VÕRUMAA OSAKONNAS
KELL 15.00-17.15
Jüri 19a, Võru

AVATUD USTE PÄEV

KAVA

15.00-15.20 Karjääriteenused
15.20-15.50 Tööturukoolitus
15.50-16.10 Tasemeõppes osalemise toetus
16.10-16.45 Ettevõtjaks Töötukassa toel
16.45-17.00 Koolitustoetus tööandjale
17.00-17.15 Küsimused

KELLELE?
NOORTELE
TÖÖTAVATELE
TÖÖTUTELE
TÖÖANDJATELE

INFO: tel 786 8750, e-post: voru@tootukassa.ee

TÖÖTA JA ÕPI

Ruusmäe Noorteklubi

Ruusmäe noorteklubi 15
Ruusmäe noortekoda 1

SÜNNIPÄEV

8. novembril
Ruusmäe noortekojas

Osalemine kohustuslik :)

Pühapäeval
10. novembril kell 11.00
Misso rahvamajas

MÄLU-MÄNGU-TURNIIR

MÄLUMÄNGUD TOIMUVAD KUNI MAIKUUNI ÜKS KORD KUUS

OODATUD ON 3-LIIKMELISED VÕISTKONNAD

LISAINFO:
5343 0389
missorahvamaja@rauge.ee

TULE JA VEEDA ÜKS MÕNUS TUND KOOS TEISTE MÕTLEVATE INIMESTEGA!

KONTSERTETTEVÕTE „SOLIARIS" (SOOME-LEEDU)
TSIRKUSEETENDUS (LOOMADE TEATER)

"FANTASTILINE PLANEET"

PROGRAMMIS: KOOLITATUD KUNINGLIKUD PUUDLID, HIINA KANA, KASSID, TUVID, KUULIK...

HAANJA RAHVAMAJAS
15. novembril kell 12:00

Trehvämi Rõugõn!

TOIMETAJA: Viivika Nagel, kommunikatsioon@rauge.ee
TIRAAŽ: 2444
KÜLJENDUS: Arman Projekt OÜ, kalurileht1@gmail.com, tel 5649 5252
VÄLJAANDJA: Rõuge vallavalitsus, Ööbikuoru tn 4, Rõuge alevik, tel 785 9312, www.rauge.ee

LOE LEHTE VEEBIS: rauge.ee/ajaleht.
Jooksva ja kiirema info saamiseks liituge valla meililistiga, kirjutades oma soovist aadressile kommunikatsioon@rauge.ee.
Väljaandjal on õigus saadetud kirjutisi toimetada ja lühendada ning otsustada nende avaldamise üle.
Kaastööd järgmise lehe jaoks on oodatud 30. oktoobriks aadressile kommunikatsioon@rauge.ee.